

Městský úřad Náchod

Odbor výstavby a územního plánování
Zámecká 1845, 547 01 Náchod

Sp.zn.: KS 10581/2022/VÝST/OM
Čj.(Če.): MUNAC 88150/2022
Vyřizuje: Ondřej Martin
Tel./mobil: 491 405 449
E-mail: podatelna@mestonachod.cz

Datum: 27.10.2022

Z Á V A Z N É S T A N O V I S K O

Městský úřad Náchod, odbor výstavby a územního plánování, jako věcně a místně příslušný prvoinstanční orgán státní památkové péče příslušný podle § 29 odst. 2 písmena e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“) a dle § 17 vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 388/2002 Sb. o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, po posouzení žádosti, kterou dne **8.8.2022** podala a dále **21.9.2022**, **12.10.2022** a **17.10.2022** doplňovala **Tělocvičná jednota Sokol Náchod, IČO 48621986**, Tyršova 207, 54701 Náchod, ve správním řízení ve věci opravy stavby nazvaných žadatelem jako „**Výměna oken v restauračním zařízení**“ na nemovitosti č.p. 207, Tyršova, Náchod na stavební parcele číslo (dále jen st.p.č.) 277/1 dle katastru nemovitostí v katastrálním území (dále jen „dle KN v k.ú.“) Náchod, která je kulturní památkou zapsanou pod rj.č. ÚSKP 101232 a zároveň leží na území Městské památkové zóny Náchod vyhlášené vyhláškou Vč KNV Hradec Králové o prohlášení památkových zón ve vybraných městech a obcích Východočeského kraje ze dne 17.10.1990, jež nabyla účinnosti dne 1.11.1990 a dále se nachází v ochranném pásmu pro státní zámek v Náchodě a soubor památek v historickém jádru města Náchoda vyhlášených ONV Náchod ze dne 31.3.1987 č.j. kult./173/87, po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Josefově (dále jen „NPÚ“) ze dne 24.10.2022 pod č. j. NPÚ-362/86544/2022 vydává správní orgán státní památkové péče podle ustanovení § 29 odst. 2 písm. b) památkového zákona toto

z á v a z n é s t a n o v i s k o .

Podle § 14 odst. 1 památkového zákona v souladu s ustanovením § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), v platném znění, pro postup stavebního úřadu podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) správní orgán rozhodl takto: zamýšlená oprava stavby nazvaná žadatelem jako „**Výměna oken v restauračním zařízení**“ na nemovitosti č.p. 207, Tyršova, Náchod na st.p.č. 277/1 dle KN v k.ú. Náchod, dle žádosti a postupně doplňovaných příloh bez označení data a zpracovatele, spočívající ve výměně šesti oken na jižní fasádě, umístěných v přízemí, v restauraci a výčepu, jsou podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

p ř í p u s t n é

za splnění následujících podmínek:

- 1. Před osazením okenních výplní do okenního otvoru bude v souladu s podmínkou č.2 svolán kontrolní den, na kterém bude zástupci státní památkové péče (MěÚ Náchod; NPÚ, ÚOP Josefov) konstatováno, že zhotovené okenní výplně odpovídají všem požadavkům státní památkové péče.**

2. Zahájení prací bude minimálně s týdenním předstihem oznámeno orgánu památkové péče (MěÚ Náchod), který bude rovněž zván na kontrolní dny v průběhu obnovy.

Odůvodnění:

Městský úřad Náchod, odbor výstavby a územního plánování, jako věcně a místně příslušný prvoinstanční orgán státní památkové péče obdržel dne **8.8.2022** písemnou žádost o vydání závazného stanoviska ve věci stavby nazvané žadatelem jako „**Výměna oken v restauračním zařízení**“ na nemovitosti č.p. 207, Tyršova, Náchod na st.p.č. 277/1 dle KN v k.ú Náchod, spočívající ve výměně šesti oken na jižní fasádě, umístěných v přízemí, v restauraci a výčepu. K žádosti byl přiložen částečný otisk půdorysu stavby z doby výstavby a z roku 1994, dvě fotografie původního stavu jižní a západní fasády z roku 1930 a fotografie stávajícího stavu předmětných oken.

Místní příslušnost správního orgánu vychází z umístění stavebního záměru v Náchodě, tedy v území obce s rozšířenou působností Náchod, kde zajišťuje výkon státní správy na úseku památkové péče Městský úřad Náchod, odbor výstavby a územního plánování. Věcná příslušnost orgánu památkové péče vychází ze zjištění, že předmětná stavba je kulturní památkou zapsanou pod rj.č. ÚSKP 101232 a zároveň leží na území Městské památkové zóny Náchod, rj.č. ÚSKP 2015, vyhlášené vyhláškou Vč KNV Hradec Králové o prohlášení památkových zón ve vybraných městech a obcích Východočeského kraje ze dne 17.10.1990, jež nabyla účinnosti dne 1.11.1990 a dále se nachází v ochranném pásmu pro státní zámek v Náchodě a soubor památek v historickém jádru města Náchoda, rj.č. ÚSKP 3207, vyhlášených ONV Náchod ze dne 31.3.1987 č.j. kult./173/87. Výše uvedené si správní orgán ověřil dálkovým přístupem v digitální mapové aplikaci <https://geoportal.npu.cz>, ze které si vytvořil snímek širší prostorové situace a následně jej dne 16.8. 2022 založil do spisu

Dle § 14 odst. 1 památkového zákona zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jejího prostředí (dále jen "obnova"), je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, závazné stanovisko krajského úřadu.

Předmětem ochrany v památkové zóně je především historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací, plochy zvýšené ochrany, ostatní chráněné plochy a podzemní prostory, hlavní městské dominanty v dálkových i blízkých pohledech, nemovité kulturní památky, ostatní objekty, soubory a prostory dotvářející prostředí památkové zóny a veřejná zeleň.

V ochranném pásmu pro státní zámek v Náchodě a soubor památek v historickém jádru města Náchoda jsou stanoveny následující podmínky ochrany: při pořizování územně plánovací, přípravné a projektové dokumentace, při provádění staveb a stavebních úprav, zásazích do utváření terénu a zeleně je nutno dbát, aby nebyla změnami přírodních prvků a půdorysné, hmotové a výškové konfigurace zástavby použitím nevhodných stavebních materiálů oslabena nebo porušena historická urbanistická a architektonická struktura, měřítko a panorama státního zámku a přičleněné části historického jádra města.

Popis předmětné kulturní památky: Funkcionalistická stavba vybudovaná v roce 1928 podle projektu prof. Dr. Milana Babušky. Rozsáhlá budova sokolovny s rovnou střechou a dvěma nadzemními podlažními byla vybudována na půdorysu přibližně ve tvaru písmene T. Obě uliční průčelí, do ulice Tyršovy i do ulice Smolovy, jsou výrazná a bohatě členěná, každé je však vyřešeno jinak, a to především podle funkce příslušné části objektu. Fasádní povrchy tvoří převážně břizolit v kombinaci s hladkými plochami lizén, říms a výrazných hmotových prvků a lokálně s režným zdívem. Sokl je tvořen režným zdívem a pokračuje přes celý parapet až k podokenní římsě.

Rozvržení boční části fasády do Smolovy ulice je při nároží s ulicí Tyršovou dvouosé, pak navazuje o málo vyšší zaoblená schodišťová část s dvěma vysokými úzkými okny členěnými do sítě menších polí orientovaných na výšku, dále navazuje hmota tělocvičny členěná do šesti polí oddělených pěti hladkými lizénami, vystupujícími nad úroveň atiky. K lizénám jsou předsazeny vlajkové žerdě a mezi nimi na fasádě souměrně umístěná čtyři velká okna s boky krytými režným zdívem.

Na hlavním jižním průčelí do ul. Tyršovy převažující pravá část navazuje v uliční čáře na okolní zástavbu a je výrazně, pravidelně členěná okenními otvory ve třech podlažích a šesti osách. Okna jsou vždy dřevěná, dvojí, špaletového typu. V přízemí jsou okna největší, propojená podokenní římsou, vnější vždy symetricky horizontálně rozdělena rámovou příčkou se spodním polem pevně zaskleným;

vnitřní okno symetricky horizontálně dělí poutec a obě pole jsou následně otvíravá okna s klapáčkami. Ve druhém podlaží jsou okna menší, propojená hladkou nadokenní římsou, symetricky členěná horizontální rámovou příčkou a následně horní i spodní pole na 3 křídla s klapáčkami. Třetí podlaží má ještě menší okna, členěná pouze symetricky vertikálně na dvě otvíravá pole s klapáčkou. Vpravo od tohoto rytmu oken, na východním nároží stavby se v přízemí nachází boční vchod a nad ním téměř přes celou výšku úzké okno schodiště zasklené mnoha drobnými tabulkami.

Menší levá část jižního průčelí je potlačena, uskočená od uliční čáry, převážně nečleněná a ovládaná výrazným nápisem SOKOL, umístěným pod římsou. V téže části je dole nad soklem osazena bronzová deska na paměť padlým legionářům a sokolům náchodským. Na desce je reliéf padlého vojína s praporem, seznam jmen padlých a věnování, vpravo dole pod figurou je signatura HOREJC 1931. Dílo sochaře Jaroslava Horejce provedeno ve stylu art déco. Otvory se soustředí do kouta uskočení hmot a jsou umístěny v jedné ose a ve všech třech podlažích pravidelně nad sebou. V přízemí se nachází hlavní vchod do budovy, kam se přistupuje po nízkém schodišti, nad kterým je balkon s plným zábradlím a oblým nárožím. Interiér sokolovny je původní. Předmětná nemovitost se na základních hodnotách památkové zóny podílí svým hmotovým a architektonickým řešením včetně použitých materiálů a povrchových úprav pozitivním způsobem.

Orgán památkové péče se následně zabýval stanovením okruhu účastníků řízení podle § 27 správního řádu. Jako jediného účastníka řízení stanovil v souladu s § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu a § 14 odst. 1 památkového zákona žadatele o závazné stanovisko, kterým je Tělocvičná jednota Sokol Náchod, IČO 48621986, Tyršova 207, 54701 Náchod. Vlastnictví si správní orgán ověřil nejprve nahlédnutím do katastru nemovitostí a posléze si pro účely správního řízení vyhotovil kopie v podobě listu vlastnictví a katastrální mapy a dne 16.8.2022 je vložil do spisu.

Protože žádost neposkytovala dostatečný podklad pro posouzení, správní orgán zaslal dne 2.9.2022 žadateli výzvu k doplnění podkladů, na kterou žadatel zareagoval doplněním dne 21.9.2022. Protože však nebylo doplnění v dostatečném rozsahu, správní orgán téhož dne odeslal druhou výzvu a následně spolu s odbornou organizací dne 29.9.2022 absolvoval konzultaci záměru přímo na místě. Následně žadatel dne 12.10.2022 doplnil požadované podklady a 17.10.2022 odstranil nesoulad v posledním podání. K tomuto datu byly podklady původní žádosti doplněny o výřez aktuálního půdorysu přízemí stavby s označením pozic, korespondující tabulku oken s popisem výrobků a podrobné tvarové řešení výrobků spočívající v rozkreslení stávajícího stavu a návrhu výplní do vodorovných a svislých řezů.

Popis záměru dle žádosti: „...je zamýšlena výměna okenních výplní v počtu 6 ks v restauračním zařízení budovy sokolovny. ... Dle fotografií, které byly pořízeny těsně po výstavbě sokolovny (přiloženy v příloze), je patrné, že okna byla členěna na dvě části, tak, jak je tomu nyní. Změnilo se však jejich otevírání. V „horní“ polovině oken bylo místo ventilací vložena dvě křídla, nebo byla zasklena v celé šíři. Rádi bychom se vrátili k původnímu stavu.“

Záměrem je náhrada 6 ks stávajících oken. Nová okna jsou navržena v restauraci (5 ks) a ve výčepu (1 ks), vždy dřevěná, dvojí (špaletová), v bílé barvě rámu i křídel, se zasklením na vnějším povrchu izolačním dvojsklem a bílým meziskelním rámečkem, s jednoduchým zasklením vnitřního okna, vybavena kováním dle původního řešení, s profilací dolní části rámu umožňující podvléknutí parapetního plechu, v interiéru vybavena krycími lištami a parapetní deskou, ve třech variantách rozměrů a členění:

- a) Dvojité okno špaletového typu, rozměr 1900x2200, 3 ks umístěné ve střední části obvodové stěny restaurace. Vnější okno členěné symetricky horizontální profilovanou příčkou (součást osazovacího rámu), obě pole s pevným zasklením izolačním dvojsklem. Vnitřní okno členěné symetricky horizontálním poutcem, horní i dolní pole vybavena dvěma otočnými, dovnitř otevíravými křídly se symetricky umístěnou klapáčkou, s jednoduchým zasklením.
- b) Dvojité okno špaletového typu, rozměr 1900x2200, 2 ks umístěné v okrajích obvodové stěny restaurace. Vnější okno členěné symetricky horizontální profilovanou příčkou (součást osazovacího rámu), spodní pole s pevným zasklením izolačním dvojsklem, horní pole sklápěcí dovnitř, zasklené izolačním dvojsklem, s profilací spodní hrany křídla tvořící okapničku. Vnitřní okno členěné symetricky horizontálním poutcem, dolní pole vybaveno dvěma otočnými, dovnitř otevíravými křídly se symetricky umístěnou klapáčkou a jednoduchým zasklením, horní pole sklápěcí dovnitř s jednoduchým zasklením, ovládání pákovým mechanismem propojeno s vnějším sklápěcím křídlem.
- c) Dvojité okno špaletového typu, rozměr 1800x2200, 1 ks umístěný na obvodové stěně výčepu. Další řešení dle pozice b).

Přesné umístění a podoba navrhovaných výplní vychází z označení pozic na půdorysu stavby doplněném dne 21.9.2022, dále z tabulky výplní doplněné dne 12.10.2022 a dále z výkresu podrobných řezů stávajících a navrhovaných oken doplněného dne 17.10.2022.

Vzhledem k menšímu rozsahu akce a podrobné konzultaci s orgány památkové péče správní orgán nepřikročil k vydání usnesení o prodloužení lhůty k vydání závazného stanoviska, i když složitost správního řízení daná požadavkem § 14 odst. 6 památkového zákona nebyla dotčena.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 6 památkového zákona byla doručena žádost dne 18.10.2022 postoupena k vydání písemného vyjádření odborné organizaci státní památkové péče, tj. Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Josefově (dále jen „NPÚ“), které je obligatorním podkladem pro vydání závazného stanoviska. Toto vyjádření bylo vydáno dne 24.10.2022 pod č.j. NPÚ-362/86544/2022 a správnímu orgánu doručeno dne 25.10.2022.

Správní orgán se následně zabýval obsahem písemného vyjádření NPÚ a zjistil, že plně koresponduje s posuzovanou žádostí. NPÚ v tomto svém vyjádření popisuje záměr žadatele a charakterizuje objekt a území, dále vymezuje dotčené kulturně historické hodnoty, shrnuje dosavadní stav projednání a dopad zamýšleného záměru na dotčené kulturně historické hodnoty památkově chráněného území.

V závěrečném vyhodnocení žádosti NPÚ uvádí, že: „jsou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot“.

Městský úřad Náchod, odbor výstavby a územního plánování jako příslušný orgán památkové péče, uvádí, že vyměňovaná okna nejsou původní a neplní již dostatečně svoji funkci z důvodu dožití. Navrhované výplně zohledňují v plné míře požadavky orgánu památkové péče na vyřešení funkčních detailů oken zabezpečující jejich trvanlivost (okapnice, napojení oplechování parapetu na výplň), truhlářské zpracování bez využití lepených EURO profilů, tvar, profilaci a členění blížící se výplním dle původního řešení. K zabezpečení souladu s doporučení a vyhodnocením NPÚ stanovil přípustnost prací za podmínky č. 1 a 2 tak, jak je uvedeno ve výrokové části závazného stanoviska.

Souhrnné odůvodnění podmínek č. 1 a 2: Požadavek na svolávání kontrolních dnů má oporu v památkovém zákoně, zejména v § 29 a § 32, kde je stanoven odborný dohled odborné organizace státní památkové péče a dozor orgánu státní památkové péče. Kontrolní dny lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu všech složek státní památkové péče ve smyslu platné legislativy, přičemž se jedná o osvědčený nástroj prevence nežádoucích zásahů a zvýšených nákladů. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí usměrnění - upřesnění, může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran a požadavek na předstih oznámení o zahájení organizačně zajistí reálnou přítomnost osob památkové péče na místě.

Správní orgán v souladu s NPÚ po vyhodnocení všech podkladů závěrem konstatoval, že práce uvedené v žádosti jsou z hlediska památkové péče při dodržení všech výše uvedených podmínek přípustné a nebudou mít při dodržení výše uvedených podmínek negativní vliv na architektonické, a kulturněhistorické hodnoty kulturní památky a plošně chráněného území.

Správní orgán památkové péče po posouzení všech podkladů a zjištění ve výše uvedené věci došel k závěru, který je obsažen ve výrokové části závazného stanoviska.

Při posuzování se řídil platnými právními předpisy a nařízeními (zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů; vyhláška č. 66/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb.; vyhláškou ONV Náchod ze dne 1. 4. 1987 č. j. kult./175/87.; zákon č. 500/2004 Sb. správní řád ve znění pozdějších předpisů) jakož i Listinou základních práv a svobod (čl. 35 odst. 3: „Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani omezovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem“), která je součástí Ústavy České republiky.

Poučení:

Toto závazné stanovisko bylo vydáno orgánem státní památkové péče jako dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem.

Toto závazné stanovisko není podle § 44a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

předpisů, samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nelze se tedy proti němu samostatně odvolat. Jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí stavebního úřadu.
Odvolání je možné podat až proti rozhodnutí stavebního úřadu.

Otisk úředního razítka

Ing. Andrea Lipovská
vedoucí odboru výstavby a územního plánování

Počet listů / počet příloh / počet listů příloh: 5 / 0 / 0
PID: MUNAX00UWNHS

Rozdělovník:

1. Tělocvičná jednota Sokol Náchod, IČO 48621986, Tyršova 207, 54701 Náchod, IDDS 8titqpn

Na vědomí

1. Městský úřad Náchod, Odbor výstavby a územního plánování, Zámecká 1845, 547 01 Náchod, IDDS gmtbqhx
2. Národní památkový ústav, IČO 75032333, Územní odborné pracoviště v Josefově, Okružní 418, Box 70, 551 02 Jaroměř – Josefov, IDDS 2cy8h6t

Evidence: 274/2022-1